

September (openings)nieuws

Beste leensters en andere belangstellenden,

Eind augustus-begin september vindt in veel steden de start plaats van het nieuwe culturele seizoen en vinden allerlei uitmarkten en -feesten plaats. En op 16 september keert de **Nacht van de Poëzie** terug in Tivoli-Vredenburg (Utrecht).

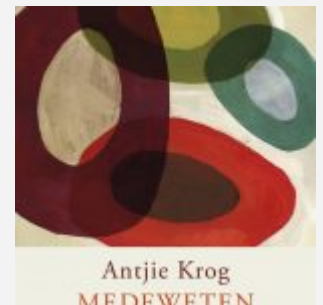
“Een Circus van Poëzie, Muziek en puur lichamelijke Acrobatiek: dat is de structuur die

schuilgaat achter dit grootschalige evenement. Zo ongeveer: muziek - dichter - dichter - muziek - dichter - dichter - dichter - acrobatiek - enz. enz.”

Zo werd de allereerste Nacht van de Poëzie in 1980 aangekondigd. In 2017 beleeft het inmiddels grootste poëziefest van Nederland zijn 35ste editie. Nederlandstalige dichters (19), zowel veteranen als nieuwelingen, verzorgen deze nachtelijke poëzie-estafette. Tussendoor nemen muzikale en theatrale entr'actes het stokje enkele malen van ze over. Buiten de zaal zijn de traditionele boekenmarkt en een presentatie van kleine uitgevers, literaire tijdschriften en organisaties. Optredende vrouwelijke dichters dit jaar zijn: *Simone Atangana Bekono, Vicky Francken, Antjie Krog, Astrid Lampe, Marije Langelaar, Carmien Michels, Neeltje Maria Min en Runa Svetlikova. Brigitte Kaandorp* verzorgt de 'entr'actes'.

Over de bundel *Medeweten* van de Zuid-Afrikaanse **Antjie Krog** zetten we komende week een recensie op onze website en in de volgende nieuwsbrief. In september verschijnt ter gelegenheid van haar 65e verjaardag een uitgebreidere bundel rondom *Waar ik jou word* met *“de 25 gedichten van Antjie Krog die iedereen gelezen zou moeten hebben”*.

Meer info: <http://www.nachtvandeпоezie.nl>

Spui 25 is een academisch-cultureel centrum van de Universiteit van Amsterdam. Ze willen een verbinding vormen tussen de academische wereld en cultuur in de praktijk en bieden daarvoor een podium voor verdiepende programma's, die zich bewegen tussen wetenschap en verbeelding. Er zijn debatten, lezingen, interviews, boekpresentaties e.d. Speciaal voor de opening van het 10-jarig jubileum komt de Engelse schrijfster **Jeanette Winterson** op 15 september naar Amsterdam. In de Aula van de Lutherse Kerk zal ze een lezing over de waarde van kunst en verbeeldingskracht. Daarna zal filosofe en schrijfster Simone van Saarloos haar interviewen. Voorafgaand aan de lezing is er een workshop over het werk van *Jeanette Winterson*. Aan de hand van een aantal fragmenten zal gepraat worden over belangrijke thema's in haar werk.

Ze slaat in haar werk regelmatig een brug tussen wetenschap en kunst: haar romans zijn doorspekt van (natuur)wetenschappelijke ideeën en concepten, en spelen zich af tussen feit en fictie, hebben regelmatig autobiografische invloeden, met als belangrijk terugkerend thema (gender)identiteit.

Meer info: <http://www.spui25.nl/gedeelde-content/evenementen/evenementen/2017/09/jeanette-winterson.html>

en <http://www.spui25.nl/gedeelde-content/evenementen/evenementen/2017/09/workshop-jeanette-winterson.html>

Ook op het Spui 25 podium: op 7 september een Ode aan **Pleidooi voor de rechten van de vrouw** van de Engelse schrijfster *Mary Wollstonecraft*, en geschreven in 1792. Ter gelegenheid van haar 220e sterfdag verschijnt de eerste Nederlandse vertaling hiervan. Mary Wollstonecraft betoogde dus al in de tijd van de Franse revolutie dat vrouwen in alle opzichten dezelfde kansen zouden moeten krijgen als de man. Tijdens de bijeenkomst zal worden gezocht naar antwoorden op vragen als 'welke relevantie heeft het boek nu nog, voor vrouwenrechten, emancipatie en feminisme? En waarom is het boek nu pas vertaald?'.
Meer

info: <http://www.spui25.nl/gedeelde-content/evenementen/evenementen/2017/09/ode-aan-pleidooi-voor-de-rechten-van-de-vrouw.html>

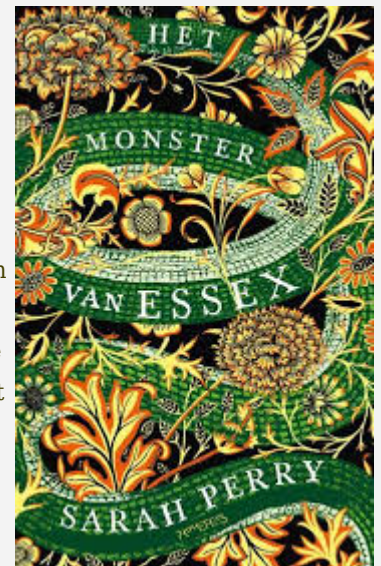
Onlangs uitgebrachte titels:

– In **Een zachte hand** van de Frans-Marokkaanse schrijfster *Leïla Slimani* wil een moeder van twee kinderen haar baan als advocaat hervatten. Ondanks de bezwaren van haar man gaat ze op zoek naar een nanny. Na een intensieve zoektocht vinden ze in Louise de perfecte oppas, die al snel de harten van de kinderen veroverd en een vaste plek inneemt in het gezin. Louise nestelt zich steeds dieper in het huishouden, maar begint ook vreemde trekjes te vertonen. Het benauwt Myriam, maar ze sust haar gevoel van onbehagen. Als ze uiteindelijk doorheeft wat Louise drijft, is het te laat. Tussen de luxe wereld van het gezinnetje en het leven van Louise gaapt een afgrond, waarin uiteindelijk de twee kinderen te pletter vallen. De knap geschreven roman won in Frankrijk de Prix Goncourt 2016.

– **Het monster van Essex** van *Sarah Perry* is een historische roman en Boek van het Jaar bij de British Book Awards 2017. In 1893 begint de nog jonge weduwe Cora Seaborne een nieuw leven. Met haar onhandelbare (want autistische) puberzoon en diens even stoere als

charmante gouvernante neemt ze vanuit Londen haar intrek in het stadje Colchester. Tijdens enerverende ontdekkingstochten door de ruige natuur van Essex, op zoek naar een mythisch zeemonster dat het nabijgelegen Aldwinter zou terroriseren, ontmoet ze de stugge dorpsdominee, die aanvankelijk niets moet hebben van deze onconventionele dame uit de Londense society met haar bizarre voorliefde voor monsters en fossielen. Toch raakt ze met hem in gesprek over de werking van het leven, liefde en het geloof, over wetenschap, religie, geheimen, mysteries en de ingewikkelde en onverwachte grilligheid van het menselijk hart.

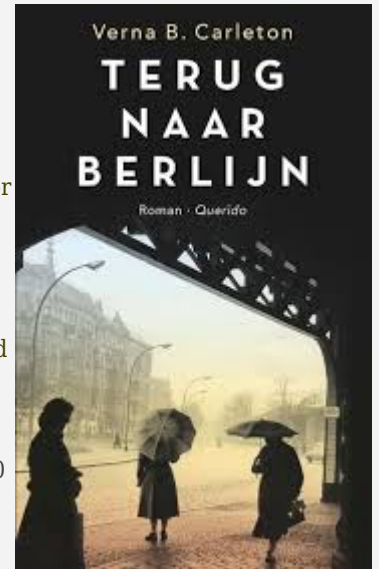

- **De regels gelden niet** is het verhaal van *Ariel Levy*, een vrouw die dacht dat ze de wereld aankon. Het is tegelijk een portret van een generatie die worstelt met vrijheid als 'gift' van het feminisme. Op 38-jarige leeftijd ging Ariel Levy voor het tijdschrift 'The New Yorker' op reportage naar Mongolië. Ze was zwanger, getrouwd, financieel gezond - ze had, kortom, alles. Een maand later was daar niets meer van over. In *De regels gelden niet* slingert ze je door het verhaal van het onconventionele leven dat ze voor zichzelf smeedde - dat ze vervolgens te pletter zag slaan in een razendsnel tempo, en waarvan ze de scherven langzaam weer bij elkaar heeft geraapt.

- **Terug naar Berlijn** van de Amerikaanse journaliste en schrijfster *Verna Carleton* gaat over een Londenaar, die opgroeide in Berlijn. Tijdens de oorlog moest hij, Joods en in het verzet, halsoverkop Duitsland verlaten. Alleen zijn Britse vrouw en een bevriende Amerikaanse journaliste kennen zijn afkomst. Wanneer ze

hem weten over te halen om met hen naar Berlijn en Bergen-Belsen te reizen, komt hij voor een onverwachte opgave te staan. Niets lijkt meer zoals hij dacht dat het was, en pas wanneer hij inziet dat zijn lot, dat van banneling, niet zwaarder is dan dat van hen die in Berlijn probeerden te overleven, ontstaat er een nieuw begin, daar waar hij het niet verwachtte: bij zijn familie, in Berlijn. *Terug naar Berlijn* is een klassieker die in 1956 werd uitgebracht. Het werd onlangs per toeval herontdekt, opnieuw vertaald, en wordt een literair pareltje genoemd. Mooi stukje over het boek en achtergrond van de schrijfster: <https://www.bibliotheekdalfsen.nl/landelijke-content/recensie/literatuurplein/1052-verna-b-carleton-terug-naar-berlijn>

- **Vonkt** is de 3 dichtbundel van dichteres *Marije Langelaar*. De bundel bestaat uit vier verschillende delen met elk een afzonderlijke titel. De overkoepelende thematiek in haar gedichten is de vraag naar het menselijk bestaan. Ze heeft een mooi gevoel voor taal en ritme en daarmee schept ze werelden die zowel buitenissig als nabij zijn: ze geeft taal aan dat wat net onder de oppervlakte ligt van ons dagelijkse leven.

- In **Ongemakkelijke mensen** vertelt debutante *Elly Biesters* het verhaal van een naamloos meisje dat opgroeit in een klein dorp ergens in het rivierenlandschap van Nederland. Centraal in haar leven staat haar opa, de patriarch van de familie. Ooit een trotse en machtige visser, klampt hij zich nu met zijn drie zonen vast aan een roemrijk leven dat niet meer bestaat. Al jong leert het meisje dat ze nergens voor zal deugen, en van school of de kerk hoeft ze ook weinig te verwachten. Ze is op zichzelf aangewezen en

observeert op wrang-komische wijze de ontwikkelingen in het dorp en de familie.

- **Brood, zout, wijn** is een verhalenbundel van *Vonne van der Meer* over wat een verhuizing veranderend overhoop haalt. Wennen aan een nieuw huis en het afscheid van het oude leven zijn de rode draad in de verhalen. In een van de verhalen laat een vrouw een symbolisch kadootje achter voor de nieuwe bewoner: brood, opdat je in dit huis gezondheid en voorspoed zult kennen; zout, opdat je leven hier niet eentonig zal zijn; en de wijn heb ik er zelf bij bedacht opdat je hier maar gelukkig mag worden.

- *Francine Oomen* schreef de succesvolle puber-reeks *Hoe overleef ik*. Toen werd ze plotseling overvallen door een reeks symptomen, van breinblubber tot opvliegers, verzakkingen van velerlei aard en veel innerlijke strijd met schuldgevoel en prestatiedrang. **In *Oomen stroomt over*** heeft ze van haar geworstel graphic memoir gemaakt. Het is een informatief, mooi vormgegeven, geruststellend, confronterend en heel grappig boek, dat niet alleen een persoonlijke strijd documenteert, maar ons ook de ogen opent voor een maatschappelijke kwestie. Vrouwen rond de vijftig zitten tegenwoordig niet meer weg te kwijnen achter de gerania, maar spelen een cruciale rol in economie en maatschappij. Vooralsnog wordt elk overgangsgedoe weggemoffeld en/of weggeslikt middels hormoontherapie. Dat moet anders kunnen - in ieders belang, vindt ze.

- De van oorsprong Oost-Duitse *Angela Merkel* wordt dit jaar mogelijk voor de 4e keer gekozen tot bondskanselier. Journaliste en historica *Michèle de Waard* heeft na 3 termijnen een politieke biografie over haar geschreven, ***Angela Merkel***, als ongekroonde leider van

Europa. *Michèle de Waard* beschrijft met veel verve het politieke leven van *Angela Merkel* en gaat in detail in op haar discipline, politieke instinct en morele kompas, haar voorbeelden en drijfveren, haar motieven om meteen na de val van de Berlijnse Muur de politiek in te gaan, haar strijd om de macht van de financiële markten in te dammen, de noodzakelijke modernisering van de eurolanden en het beleid om de eurocrisis te overwinnen.

- De Griekse operazangeres *Maria Callas* overleed 40 jaar geleden, 53 jaar oud na een hartaanval. Ze was misschien wel de beroemdste sopraan ooit, met een weinig vrolijk diva-achtig leven. De standaard biografie, geschreven door *Arianna Huffington*, ***Maria Callas*** wordt nu opnieuw uitgegeven, ongewijzigd ondanks mogelijke nieuwe feiten, geruchten en inzichten.

- Ook ***Het smelt*** van de Vlaamse debutante *Lize Spit* is niet nieuw, maar wel van veel recenter, januari 2016. Het won de boekhandelprijs 2017, d.w.z. dat een overweldigende meerderheid van de medewerkers van 220 boekhandels deze prijs toegekend heeft aan het boek. Het gaat over het kleine Vlaamse Bovenmeer waar in *Eva's* geboortjaar slechts twee andere kinderen geboren worden, allebei jongens. De drie maken er hun hele jeugd samen maar het beste van, tot de puberteit aanbreekt. Opeens ontstaan er andere verhoudingen. De jongens bedenken wrede plannen en de bedeesde *Eva* kan

hieraan meedoen of haar enige vrienden verraden. Die keuze is geen keuze. Dertien jaar na een snikhete zomer die volledig uit de hand loopt, keert *Eva* terug naar haar geboortedorp met een blok ijs in de kofferbak. Gaandeweg wordt duidelijk dat zij dit keer de plannen bepaalt. Uitgever Dasmag heeft er een luisterboek van uitgebracht waarvan 4 proefafleveringen via de podcast te beluisteren zijn: <https://dasmag.nl/podcast>

Activiteiten in Utrecht en daarbuiten:

– Op 22 september start bij de Vrije Academie in Utrecht een nieuwe collegereeks **Tien vrouwen in de kunst**, die gegeven zullen worden door kunsthistorica Karin Haanappel. Het is de 3e reeks met tien nieuwe vrouwen die elk een verrassende en aanzienlijke rol in de kunstgeschiedenis hebben gespeeld, van de 16e eeuwse Florentijnse mon Suor Plautilla Nella tot de Engelse beeldhouwster Barbara Hepworth. Samen bieden de colleges een mooi overzicht van vrouwelijk talent door enkele eeuwen kunstgeschiedenis heen.

Meer

info: <https://vrijeacademie.nl/7152/uitgebreid-zoeken/collegereeks-tien-vrouwen-in-de-kunst-3/>

– Vanaf 25 en 26 september start bij de Vrije Academie in Utrecht resp Amsterdam de collegereeks **Vrouwelijke filosofen**, van *Aspasia uit Milete tot Simone de*

Beauvoir. Docente-filosofe Frédérique Petit gaat in de tien colleges in op het gedachtegoed van de belangrijkste vrouwelijke filosofen uit de westerse geschiedenis. Ze vertelt over hun leven, hun werk, en over de reikwijdte van hun gedachten.

Meer info: <https://vrijeacademie.nl/5768/uitgebreid-zoeken/collegereeks-vrouwelijke-filosofen/>

– Nog t/m 8 oktober is in het Chabot museum (Rotterdam) een beknopte overzichtstentoonstelling te zien van het werk van c. De Rotterdamse kunstenaar werkt al tientallen jaren consistent en vastberaden vanuit haar onderzoekende geest. Zij maakt aansprekende schilderijen, tekeningen en ruimtelijk werk. Haar inspiratie komt uit de literatuur, de filosofie (Friedrich Nietzsche), de natuur. Op een directe en zintuiglijke manier identificeert zij zich met haar thema's.

Meer info: <http://chabotmuseum.nl/exhibitions/inleven-inlijven/>

Bibliotheek-nieuws

– Op 8 september gaat de **leesgroep** aan een nieuw seizoen beginnen. We lezen en bespreken op 8 vrijdagmiddagen romans of verhalen van Nederlandse en buitenlandse schrijfsters, dit jaar een mix van recente en oude(re) titels. We beginnen *De drie dochters van Eva* van de Turkse schrijfster Elif Shafak. Daarna zullen o.a. *Een wereld van mooie plaatjes* van Simone de Beauvoir, *Over schoonheid* van Zadie Smith en *Het vogelhuis* van Eva Meijer volgen. Als je zin hebt om mee te komen doen, laat het weten (info@vrouwenbibliotheek.nl). Er is plaats voor een paar nieuwe belangstellenden.

Meer info en data: <https://vrouwenbibliotheek.nl/2017/07/30/leesgroep-nieuwe-seizoen/>

Nieuwe boeken in de bibliotheek

De jaren van Virginia Woolf, *En we noemen hem* van Marjolijn van Heemstra, *Het tegenovergestelde van een mens* van Lieke Marsman, *Warme melk* van Deborah Levy, *Matilde* van Mary Shelley, *Bijna Familie* van Ena Jansen, *Op weg en reis* van Liesbeth Labeur, *Open zee* van Catherine Poulain, *Probeer om te keren* van Marijn Sikken, *Vertel me het einde* van Valeria Luiselli, *Het oude land* van Dörte Hansen.

Nieuwe recensies van deze maand als link bijgevoegd

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2017/08/07/fuzzie-door-hanna-bervoets/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2017/08/04/niets-is-onmogelijk-door-elizabeth-strout/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2017/08/11/nachtroer-door-charlotte-van-den-broeck/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2017/08/16/de-lauras-door-sara-taylor/>

<https://vrouwenbibliotheek.nl/2017/08/21/as-vuur-door-hester-knibbe/>

De leenbijdrage voor 2017 is opnieuw vastgesteld op € 25,-. Je kunt hiervoor onbeperkt boeken lenen en/of vriendin/vriend van de bibliotheek zijn. Iedereen die boeken leent en/of wil gaan lenen wordt vriendelijk verzocht dit bedrag over te maken op banknummer NL71 INGB 0009 2669 95 ten name van Stichting Es Scent o.v.v naam en 'leenbijdrage 2017'. Meer overmaken om de vrouwenbibliotheek extra te ondersteunen mag natuurlijk altijd.

Eenmalig een boek lenen kan ook. De bijdrage hiervoor is € 1,- per boek.

Op www.vrouwenbibliotheek.nl is meer informatie over de bibliotheek te vinden, de nieuwsbrief is ook te lezen via onze website.

Naast de aangekondigde openingstijden blijft het altijd mogelijk om op afspraak een bezoek te brengen aan de bibliotheek. U bent van harte welkom.

Marjolein Datema

Utrecht, 28 augustus 2017